

**MALMÖ
UNIVERSITET**

LÄRANDE OCH SAMHÄLLE

Självständigt arbete i fördjupningsämnet (Historia och lärande)

15 högskolepoäng, grundnivå

HBTQ+ perspektiv i historieundervisning

En översikt av forskning kring HBTQ+ representation i historieläromedel samt metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieundervisning

LGBTQ+ Perspectives in History Education

An Overview of Research Regarding LGBTQ+ Representation in History Textbooks and Methods of Including LGBTQ+ Perspectives in History Education

**Hannes Persson
Selma Zupcevic**

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs
7-9, 240 högskolepoäng och i gymnasieskolan, 300
högskolepoäng
Självständigt arbete i fördjupningsämnet, 15
högskolepoäng

Examinator: Julia Håkansson
Handledare: Rikard Einegard

Datum för slutseminarium: 2024-01-09

Förord

Denna kunskapsöversikt är skriven av Hannes Persson och Selma Zupcevic som ett självständigt arbete på grundnivå i fördjupningsämnet historia på ämneslärarutbildningen på Malmö Universitet. Vi har tillsammans utvecklat syfte och frågeställning samt sökstrategi. Därpå har vi gemensamt sökt och granskat källor, fördelat materialet mellan oss och sedan sammanställt urvalet av källor individuellt.

Hannes Persson har huvudsakligen författat sammanställningen av följande källor:

- The Queering of History: The Development of Queer-history in Scandinavia
- The Nordic Model in Education: Education as Part of the Political System in the Last 50 Years
- Civil Rights Continued: How History Positions Young People to Contemplate Sexuality (In)Justice

Selma Zupcevic har huvudsakligen författat sammanställningen av följande källor:

- A Content Analysis Exploring Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Topics in Foundations of Education Textbooks
- The Social Studies Subjects and Intersectionality: Multi-Categorical Approaches in Upper Secondary Education
- History of Exclusion: Queer representation in Israeli High School Textbooks
- Teaching Movements in History: Understanding Collective Action, Intersectionality, and Justice in the Past
- Students' Perspectives on LGBTQ-inclusive Curriculum

Vi har kontinuerligt diskuterat kring och planerat vår användning av källorna tillsammans samt granskat varandras sammanställningar. Resterande delar av texten är skrivna i samarbete.

Abstract

The problematic aspect of including LGBTQ+ perspectives in history education is that history textbooks might not contain a sufficient quantity or quality of LGBTQ+ representation, in addition teachers might not be sufficiently equipped to teach history with LGBTQ+ perspectives. The purpose of this overview is to compile research regarding how LGBTQ+ perspectives are represented in the history subject in addition to which methods history teachers can use in order to include it in their teaching. In order to find the relevant research we have used the databases ERIC via EBSCO, Libsearch from EBSCO, Education Research Complete (ERC) and SwePub as well as using supplementary search methods. The material has been assessed in relation to the question: “How are LGBTQ+ related subjects represented in history textbooks and which methods may teachers use in order to include LGBTQ+ perspectives?”.

The result of the compiled research indicates that using modern terms and frameworks in history education can be problematic as they are not historical but that they can also be a useful tool in order to explain history. Secondly, the research shows history textbooks lacking quantity and quality of LGBTQ+ representation. Some textbooks are shown to uphold hetero- and cis norms as well as harmful stereotypes of LGBTQ+ people. Thirdly, it presents a lack of LGBTQ+ perspectives in teacher education. Further, research suggests that LGBTQ+ inclusive literature can contribute to a safer environment for students. Lastly, it shows that possible methods to include LGBTQ+ perspectives in history education are using intersectional theory, using terms such as heterosexual, representing LGBTQ+ peoples multiple identities and balancing positive and negative aspects in LGBTQ+ related subjects. In conclusion there is a lack of LGBTQ+ representation in history textbooks but history teachers can still provide LGBTQ+ perspectives in their teaching.

Keywords: history education, LGBTQ+ representation, secondary school, textbooks

Innehållsförteckning

Förord.....	2
Abstract.....	3
Innehållsförteckning.....	4
Inledning.....	5
Syfte och frågeställning.....	7
Metod och material.....	8
Resultat.....	11
HBTQ+ representation i läromedel.....	11
Begrepp och begränsningar inom HBTQ+ historia.....	11
Individualismens ökade fokus.....	14
Relationen mellan styrdokumentet och läromedel i historieämnet.....	15
Inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieböcker.....	16
Nordamerika.....	16
Israel.....	19
Metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieundervisning.....	20
HBTQ+ perspektiv i lärarutbildning och effekter för elever.....	20
Metoder för att inkludera HBTQ+ perspektiv.....	22
Slutsatser och diskussion.....	25
Vidare forskning.....	26
Referenser.....	28
Bilagor.....	30

Inledning

HBTQ+ är ett paraplybegrepp för olika sexuella läggningar och könsidentiteter, såsom homosexuella, bisexuella, transpersoner och queerpersoner, pluset har funktionen att inkludera ytterligare normbrytande könsidentiteter eller sexualiteter (BRIS, 2022). I texten används hädanefter akronymen HBTQ+, alternativt används en förkortad variant av akronymen i sammanställning av forskning som har fokus på ett begränsat antal identiteter. Vi har valt att använda oss av den samtida benämningen HBTQ+ eftersom den innefattar ett brett spektrum av samtida normöverskridande identiteter med koppling till sexualitet och kön. Vi utgår från de moderna termerna eftersom de förenklar diskussion och kartläggning kring ämnet. I historiska kontext innan dessa termer fanns tillhör sådant som avviker från hetero - och cisnormen till det vi benämner som HBTQ+ perspektiv. HBTQ+ perspektiv är relevant i historieundervisning för årskurserna 7-9 och gymnasieskolan eftersom styrdokumentet konstaterar att undervisningen ska innehålla flera olika perspektiv.

Syftestexten i styrdokumentet för historieämnet i gymnasieskolan konstaterar att elever ska “[...] analysera historiska förändringsprocesser ur olika perspektiv.” och “[...] ges möjlighet att utveckla förståelse av olika tiders levnadsvillkor och förklara människors roller i samhällsförändringar.” (Skolverket, 2011, s. 1). Vidare specificeras det i det centrala innehållet för kurser Historia 1a1, Historia 1a2 och Historia 1b i gymnasieskolan att undervisningen ska behandla “Olika perspektiv utifrån till exempel [...] kön och sexualitet.” (Skolverket, 2011, s. 3, 5, 8). I likhet specificeras det i det centrala innehållet för historieämnet för årskurserna 7-9 att undervisningen ska innehålla “Kontinuitet och förändring i synen på kön, jämställdhet och sexualitet.” (Skolverket, 2022, s. 4). Med perspektiv som kön och sexualitet kan det uppstå en problematik när de ramar och termer vi har i vår samtid appliceras på historieskrivningar (Rydström, 2007, s. 93). Ytterligare problematik uppstår i samband med läromedel eftersom dessa perspektiv ofta får lite utrymme eller upprätthåller negativa stereotyper. Nyströms (2022) studie visar att läroböcker för historia för gymnasieskolan brister i inkludering av perspektivet sexualitet (s. 112, 115). Därmed

krävs det av historielärare en förståelse för dagens termer och ramar i relation till dem i historien samt kunskap om hur man undervisar om och inkluderar ett HBTQ+ perspektiv i undervisningen.

Syfte och frågeställning

Syftet med denna kunskapsöversikt är att sammanställa internationell didaktisk forskning kring hur HBTQ+ perspektiv representeras i historieämnet. Fokuset, för vår undersökning av tidigare forskning, är hur HBTQ+ ämnen representeras och skildras i läromedel runt om i världen för ämnet historia i åldrarna 13-18 men även vilka metoder lärare kan använda för att inkludera HBTQ+ perspektiv i historieundervisning. Med utgångspunkt i detta syfte har vi formulerat vår frågeställning:

Vad säger forskningen om hur HBTQ+ ämnen representeras i läromedel för ämnet historia samt vilka metoder lärare kan använda för att inkludera HBTQ+ perspektiv i historieundervisning?

Metod och material

Som grund för detta arbete ligger informationssökning i form av en systematisk sammanställning av internationell didaktisk forskning som berör samma eller närliggande områden som frågeställningen. Sökandet efter material har främst skett genom Libsearch from EBSCO men även ERIC via EBSCO och Education Research Complete (ERC), utöver detta har SwePub använts för att ta del av den svenska akademiska sfärens undersökningar inom det valda området. Vår handledare, Rikard Einegard doktorand inom historia, har väglett oss i vår sökning efter material. Kontakt med Peter Bauer, doktorand inom historia och historiedidaktik på Malmö universitet, har lett till hjälp med sökning samt material i form av en vetenskaplig artikel. Utöver detta har kompletterande sökningar lett till användbara vetenskapliga artiklar. De kompletterande sökningarna har skett genom att i DiVA portal söka efter B- och C-uppsatser och undersöka om deras källmaterial har relevans för denna forskningsöversikt.

Sökprocessen har inneburit vissa svårigheter eftersom våra sökningar inte har gett upphov till många resultat som relaterar till vår frågeställning. Vi har därför tagit hjälp av bibliotekspersonalen på Malmö universitet samt vår handledare. Sökningen påbörjades med ett mindre antal sökord vilket gav färre resultat samt resultat som inte var relevanta till vår frågeställning. Detta resulterade i en ökning av sökorden varpå antalet sökresultat ökade. Genom att översiktligt undersöka sökresultaten bedömde vi att majoriteten av dessa saknade relevans till vår frågeställning. Därefter skedde ytterligare avgränsning där mer generella sökord som inte hade en tydlig koppling till frågeställningen uteslöts. Sedan värderades texternas relevans till frågeställningen och de tre områden som utgjorde sökorden genom att undersöka abstracts och nyckelord. Denna undersökning gav upphov till ett urval texter som hade relevans till frågeställningen, de valda texterna granskades sedan mer djupgående genom att läsa introduktion och slutsats och vid bestående relevans lästes texten i sin helhet. Bilaga 2 innehåller en detaljerad dokumentation över de sökningar vi har gjort.

Eftersom detta arbete undersöker forskning på en global nivå har vi främst använt sökord på engelska, dock har svenska översättningar använts för att utöka sökandet. Bilaga 1 innehåller en detaljerad förteckning över de sökord vi har använt oss av. Sökorden i Bilaga 1 har valts ut för att täcka tre områden som utgör grunden för vår frågeställning, vilka är historieundervisning, läromedel och HBTQ+ representation. Sökningarna har genom hela processen varit avgränsade till kollegialt granskade texter. Vi har valt att avgränsa elevåldrarna till 13-18 eftersom läromedel och undervisning med HBTQ+ representation bidrar till en säkrare skolmiljö för ungdomar enligt bland annat Rogel et al. (2023). Men även eftersom vi ska bli högstadie- och gymnasielärare, vilket gör arbetet relevant för våra studier.

Vi har valt att dela upp vår frågeställning i två fokusområden för att skapa en tydligare resultatdel. Vi har därför först sammanställt forskning gällande HBTQ+ representation i läromedel. Till den delen av frågeställningen är den första artikeln vi använde *The Queering of History: The Development of Queer-history in Scandinavia* av Jens Rydström (2007). Vi valde att använda denna eftersom den problematiserar HBTQ+ inklusion i ämnet historia med fokus på hur samtida begrepp och ramverk samspelar med historieskrivningar. Denna forskning är relevant till vår frågeställning då den delvis förklarar hur och varför HBTQ+ representation i läromedel ser ut som den gör. Den tydliggör även den kontext som forskningen idag befinner sig i, och fungerar då som en grund för att förstå och tolka de kommande artiklarna. Den andra artikeln vi valde är *The Nordic Model in Education: Education as Part of the Political System in the Last 50 Years* av Alfred O. Telhaug, Odd A. Mediås och Petter Aasen (2006). Den är vald för att tydliggöra kontexten för forskningens fokusskifte gällande ökat fokus på individer och representation i den akademiska sfären för historia och svensk skola. Vi har valt artikeln *The Social Studies Subjects and Intersectionality: Multi-Categorical Approaches in Upper Secondary Education* av Daniel Nyström (2022) på grund av att den belyser både mängden av och sättet som HBTQ+ ämnen representeras i historieläroböcker samt hur innehållet i böckerna relaterar till styrdokumentet för historieämnet. Artiklarna *Civil Rights Continues: How History Positions Young People to Contemplate Sexuality (In)Justice* av Sandra J. Schmidt och *History of Exclusion:*

Queer Representation in Israeli High School Textbooks av Avner Rogel, Orphée Senouf-Pilpoul, Rinat Kiperman och Shira E. Marshall (2023) är valda för att ge en överblick över i vilken mängd och hur HBTQ+ ämnen representeras i historieläroböcker internationellt. Artiklarna undersöker representation i historieläroböcker i Nordamerika och Israel. Artiklarna är inte valda på grund av respektive land utan eftersom att våra sökningar har fört oss till dem och för att de behandlar vår frågeställning.

Sedan har vi sammanställt forskning kring metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieundervisning. Den första artikeln vi valt till detta område är *A Content Analysis Exploring Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Topics in Foundations of Education Textbooks* av Ian K. Macgillivray och Todd Jennings (2008). Den valdes eftersom den undersöker hur HBTQ+ perspektiv hanteras i lärarutbildningar och kurslitteratur för lärarstudenter samt hur elever påverkas av hur lärare hanterar HBTQ+ perspektiv i undervisning. De andra artiklarna vi valde till detta fokusområde är *Teaching Movements in History: Understanding Collective Action, Intersectionality, and Justice in the Past* av Christopher C. Martell och Kaylene M. Stevens (2023) och *Students' Perspectives on LGBTQ-inclusive Curriculum* av Shannon D. Snapp, Hilary Burdge, Adela C. Licon, Raymond L. Moody och Stephen T. Russell (2015). De, tillsammans med den ovan nämnda artikeln av Macgillivray och Jennings (2008), användes eftersom forskningen undersöker hur elever påverkas av olika metoder för HBTQ+ inkluderande undervisning samt föreslår konkreta metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv.

Resultat

Vi har valt att dela upp vår frågeställning i två fokusområden. Det inledande fokusområdet sammanställer forskning kring hur HBTQ+ perspektiv representeras i läromedel. Det innefattar forskning kring hbtq-historia och dess presentation inom empirisk historia som ämne samt forskningsområde, hur mycket utrymme HBTQ+ ämnen har i läroböcker och huruvida HBTQ+ perspektiv är integrerade i “ordinarie historia” eller om det presenteras separat som mindre tillägg utan någon tydlig koppling till de större narrativen. Det nästföljande fokusområdet sammanställer forskning kring hur HBTQ+ perspektiv kan inkluderas i historieundervisning. Det innefattar forskning kring hur HBTQ+ ämnen hanteras i lärarutbildningar samt vilka metoder lärare kan använda för att inkludera perspektivet i undervisning.

HBTQ+ representation i läromedel

I denna del presenteras forskning kring hur HBTQ+ ämnen presenteras i empirisk historia samt hur den påverkas och begränsas av begrepp och ramverk. Vidare presenteras hur fokus på identitet och individen påverkar både den akademiska sfären för historia samt svensk skola. Sedan presenteras hur styrdokumentet speglas i läromedel med fokus på HBTQ+ perspektiv i historieämnet. Slutligen presenteras studier kring mängden och kvalitén HBTQ+ representation i läroböcker för historieämnet.

Begrepp och begränsningar inom HBTQ+ historia

I “Att queera historien” (2007), som är skriven av Jens Rydström, presenterar han hur HBTQ+ växte fram inom det vetenskapliga fältet kring historia och problematiken med den heteronormativa struktur som präglade den utlärdade historien. Likaså, tydliggörs det hur historia som ämne inte var lika styrd av objektivitet som man förr ville tro. Med andra ord så redogörs det i Rydströms (2007) text hur framväxten av flera perspektiv

problematiserade ämnet historia. Men även hur detta fortfarande är en högst relevant diskussion inom forskningsfältet och hur det finns svårigheter att anpassa den empiriska vetenskapen till att presentera dessa ämnen som relevanta.

Att genealogiskt granska historia, då genom att utgå från samtidens värderingar, med sexualitet och identitet som infallsvinklar har enligt Rydström (2007) sina problemområden, då de benämningar och indelningar som existerar idag är relativt nya (s. 93). Sexualitet och kön har inte alltid funnits inom de ramar som nu anses vara självklara, och att då försöka utgå från nutida perspektiv och använda dessa på en tid där människan levde utan sådana tankesätt skapar dilemman när det kommer till vad som ska inkluderas samt exkluderas. Därför blir det viktigt att förstå begreppens historia när man granskar det förflutna utifrån dagens perspektiv (Rydström, 2007, s. 93).

Begrepp som *homohistoria* grundar sig i den aktivism som under 1980-talet skedde i USA, där man ifrågasatte det heteronormativa perspektivet som fram tills då hade varit normen inom historieforskning (Rydström, 2007, s. 91). De strukturer som dittills präglat forskningen insisterade på att det heterosexuella var naturligt, självklart och nödvändigt, något som kan liknas med den koloniala historieskrivningens försök till rättfärdiga imperialism som ett nödvändigt tillstånd i världen genom att forma forskningen efter det man efterlyste (Rydström, 2007, s. 91). Med detta perspektiv i fokus skapas en motsats där det som inte passar in i den norm man försökte kultivera strider mot vad som ansågs vara korrekt och kunde på så sätt istället kategoriseras under begrepp såsom sodomi, där det därför förankrades med brister och synd. Med andra ord har denna typ av vinklad konstruktion ingen plats inom det empiriska forskningsfältet, där objektivitet eftersträvas (Rydström, 2007, s. 88). Att måla fram den heterosexuella kärnfamiljen som det centrala fokuset i människans historia formar ett förflutet där detta var det enda levnadsvillkoret som fanns, då censur eller perspektiv grundade i religion eller tradition valde att exkludera det som inte ansågs vara relevant till just detta från historieböcker (Rydström, 2007, s. 88). Likaså kunde historia användas som ett verktyg där man visade vad som var "rätt och fel" genom förfäders val och liv, även om dessa fall kan bli strukturerade genom urval och belysning. Med andra ord kan historia ha en

vinkel och ett syfte, något som under 1980-talet försökte motarbetas med *herstory* och *ourstory*, där fokuset istället låg på att belysa kvinnans eller icke normativa individers del av historien (Rydström, 2007, s. 89).

Denna aktivism var som sagt en reaktion på den heteronormativa historieskrivningen, vars syfte var att försöka skapa en lika stark identitet runtomkring begreppet *homo* som under denna tid redan fanns kring *hetero*, eller *straight*. Problematiken med detta syfte var att det inte granskade ämnet tillräckligt djupt, utan bara skapade en annan sida av ett existerande problem (Rydström, 2007, s. 87). Detta hade såklart sin användning i förtydligandet av kvinnors samt homosexuellas plats inom historia, men det använde sig av ett tankesätt som ramade in forskningen i ett perspektiv som var väldigt påverkat av sin tid. Som en konsekvens av detta dök därför även *queerhistoria* upp under samma period under 1980-talet, där fokuset snarare låg på att granska de begrepp som under denna tid präglade diskussionen (Rydström, 2007, s. 89). Rydström (2007) förklarar att ifrågasättandet av vad begrepp som hetero- och homosexuell betyder är det som istället undersöktes, och han menar att det är meningslöst att hårt gruppera ett ämne som saknar tydliga gränser (s. 89). Likaså ifrågasattes de identiteter som var hårt bundna till dessa läggningar. Queer-teorin ansåg att man inte behövde vara på ett speciellt sätt för att tillhöra en sexuell läggning och därmed motsatte sig den tolkning som det heteronormativa, samt den aktivism som cirkulerade runt *ourstory* och homohistoria, försökte måla upp. De försökte belysa skillnaderna mellan varandra och stärka sina egna identiteter, medan queer-teorin menar att sexualitet inte är så simpelt och att människor därför inte enkelt kan grupperas enbart utifrån dessa termer (Rydström, 2007, s. 89).

Kortfattat så försökte queer-teorin som etablerades inom den akademiska världen under denna tid svara på frågor som inte rördes av de andra inriktningarna (Rydström, 2007, s. 89). Vad är det egentligen ord som hetero- samt homo beskriver, hur korrekta är de i sin uppdelning av den mänskiga sexualiteten. De är, precis som queer, en produkt av sin tid som försöker tolka något som alltid har funnits. Det läggs med andra ord inte fokus på att studera skillnaderna mellan homo- och heterosexualitet, utan istället så granskar

forskningen sexualitet som ett större ämne som inkluderar alla sina variationer och därmed avsäger den hierarki som hittills existerat. Det belyser inget som rätt eller fel utan inkludering ligger som fokus istället för den exkludering samt assimilation som präglade det heteronormativa perspektivet (Rydström, 2007, s. 89).

För att tolka det förflutna så krävs en förståelse för att den verklighetssyn som idag täcker mycket av forskningen inte fanns förr och att det därmed blir svårt att belysa individers sexuella läggning utifrån dagens inramningar. Likaså krävs det en förståelse för att dagens termer försöker konkretisera ett ämne som saknar ramar. Det handlar alltså om ett tolkningsarbete som kompliceras av historiens gång (Rydström, 2007, s. 101, 106).

Individualismens ökade fokus

Diskussionerna om perspektiv och inkludering, som fortfarande präglar ämnet historia inom den akademiska världen, skedde som ett resultat av ett ökat fokus på identitet och individualitet, något som hände parallellt i den svenska skolgången (Telhaug, Mediås, & Aasen, 2006, s. 260). Då samhället under denna period undergick en process från tron i absolut objektivitet inom den vetenskapliga världen, till subjektivitet påverkat av omständigheter, skedde ett ökat inflytande från den filosofiska världen där personlig tolkning och förståelse började hålla lika hårt. Som Telhaug et al. (2006) förklarar det i sin text så ansågs sanningen vara subjektiv då det är en historisk och social konstruktion (s. 260). Sanningen är på så sätt svår att hålla konkret då den är beroende av frågeställning, perspektiv, syfte, vinkel eller omständigheter. Därför kan den fungera lika väl både som ett eftersökt svar, eller som ett redskap (Telhaug et al., 2006, s. 260).

De förklarar vidare att som en konsekvens så ses inte längre de stora narrativen om människans utveckling som obligatoriska, vilket skiftar fokuset till individen då det inte längre handlar om de större samhällsstrukturerna. Inte längre känner man en tydlig koppling till sin stat, sin samhällsklass, sitt kön eller sin familj. Man representeras inte längre lika mycket av sina omständigheter, utan snarare av sina personliga aspekter

(Telhaug et al., 2006, s. 261). Telhaug (2006) skriver att detta sammanfattas som individualisering av Anthony Giddens och Ulrich Bech, något som Christopher Lasch snarare benämner som narcissism (s. 261). Det kommer med andra ord ett ökat krav på respekt för det som särskiljer en. Vad detta innebär är ett större behov av representation, något som skolans kursplan och styrdokument för högstadie samt gymnasie, då lgr22 och lgy11, belyser genom sitt eskalerande fokus på inkludering och öppenhet till individers tro, bakgrund, etnicitet och sexuella läggning (Telhaug et al, 2006, s. 260-261).

Relationen mellan styrdokumentet och läromedel i historieämnet

Nyströms (2022) studie undersöker korrelationen mellan de begrepp och anvisningar som finns i kursplanen för ämnena historia, samhällskunskap, religion och geografi för svensk gymnasieskola och det innehåll som går att finna i läromedel, i form av böcker, för respektive ämnen (s. 102-103). Denna kunskapsöversikt belyser endast resultatet för historieämnet. Nyström (2022) tar utgångspunkt i kursplanen för ämnet historia i gymnasieskolan, från år 2011, som konstaterar att kategorierna kön, social bakgrund, etnicitet och sexualitet är centrala för analyser i historieämnet (s. 102). Han menar även att detta har en, outtalad men tydlig, koppling till intersektionell teori (Nyström, 2022, s. 102). I stödmaterial för sex- och samlevnadsundervisning beskrivs intersektionalitet som “[...] ett samhällsvetenskapligt begrepp som innebär att man synliggör situationer av förtryck som skapas i skärningspunkter för olika maktrelationer.” (Skolverket, 2013, s. 28). De ovannämnda kategorierna ingår även i den svenska gymnasieskolans värdegrund, från skolverket år 2011, där de omnämns i samband med policy för jämlikhet och mot diskriminering. Därmed undersöker Nyström (2022) hur denna del av styrdokumentet relaterar till intersektionell teori och om den analytiska tillvägagångssättet att beakta olika perspektiv grundas i målet att bekämpa diskriminering (s. 102).

Resultatet av Nyströms (2022) undersökning visar att läroböckerna för historia i den svenska gymnasieskolan som undersöktes innehåller ett av de ovannämnda analytiska

perspektiven mer än de andra (s. 112). Läroböckerna innefattar tydligt perspektivet kön genom att visa på kvinnors levnadsvillkor och könsroller genom historien. Studien visar däremot att läroböckerna har bristande innehåll kring de andra perspektiven, alltså social bakgrund, etnicitet och sexualitet, det perspektivet som får minst utrymme är sexualitet. Dessutom inkluderas perspektivet sexualitet främst med fokus på heterosexuella kvinnors frigörelse och kvinnokamp (Nyström, 2022, s. 112, 115). Böckerna brister i fokus på HBTQ rättigheter och nämner sällan HBTQ identiteter (Nyström, 2022, s. 113). Vidare konstaterar Nyström (2022) att böckerna endast fokuserar på perspektivet sexualitet på ett strukturellt plan och utesluter diskussioner om identitet och sociala relationer i samband med sexualitet (s. 114).

Nyström (2022) uppmärksammar att det i diskussioner om intersektionell teori ofta framkommer uppfattningar som menar att metoder som staplar de olika perspektiven på varandra strider mot intersektionalitet som idé (s. 115). Därmed menar han att det faktum att de perspektiven delas upp i olika avsnitt som sällan interagerar mellan varandra inte fullständigt går i linje med intersektionell teori, däremot påpekar han även att det i styrdokumentet för historia inte uttryckligen ställs krav på användning av intersektionell teori. Att perspektiven är uppdelade kan innebära att innehållet i läroböckerna inte tydligt representerar hur de olika perspektiven interagerar med och påverkar varandra (Nyström, 2022, s. 115).

Inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieböcker

Nedan presenteras resultaten från en studie av Schmidt (2014) över inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieläroböcker i Nordamerika. Sedan presenteras resultat från en studie av Rogel, Senouf-Pilpoul, Kiperman och Marshalls (2023) över inkludering av HBT+ perspektiv i historieläroböcker för åldrarna 15-18 i israelisk skola.

Nordamerika

I skuggan av den diskussion som berör HBTQ+ och äktenskap i Nordamerika undersöker Sandra J. Schmidt (2014) i sin text vilken typ av representation som finns

i amerikanska och kanadensiska historieläroböcker för åldrarna 15-18, samt strukturen av den historieskildring som lärs ut. Historia, enligt hennes text, lärs ut bland annat för att visa det gemensamma förflutna och därmed skapa en känsla av samhörighet och förståelse för sin omgivning. Det finns därför en patriotisk anda i historieundervisningen (Schmidt, 2014, s. 354). Dock finns det även en annan sida av undervisningen som grundar sig i lärarnas egna utbildning, där poängen istället ligger i att bygga upp källkritik hos eleverna, där de får ta del av och tolka dokument och därmed förstå subjektiviteten av den historiska skildringen. Detta kan skapa en motsägelse i direktiv som problematiserar lärarens roll, då man ska både forma eleverna utifrån ett perspektiv eller vinkel, men även belysa detta för dem (Schmidt, 2014, s. 354-355).

Schmidt (2014) förklarar att det som styr vilken historia som visas sig i undervisningen är styrdokumentet samt läroböckerna (s. 354). Problematiken med detta är att styrdokumentet kan anses vara abstrakta i sin formulering och blir på så sätt ett tolkningsarbete för läraren inom den nordamerikanska kontexten, menar Schmidt (2014, s. 354). Läroböckerna blir därför en tydligare struktur att förlita sig på då de är konkreta i sitt innehåll, vilket då ofta formar undervisningen efter dessa (Schmidt, 2014, s. 354). Schmidt (2014) beskriver i sin undersökning hur läroböckerna är skrivna som berättelser eller sagor, där poängen är att skapa en lättförstådd och tydlig röd tråd genom det som berättas. Detta leder då till att ett urval av vad som behöver tas med i läroböckerna blir nödvändigt. Vilken typ av berättelse som målas upp styrs därmed av vad man vill berätta, något som kan vinklas utifrån vem som har skrivit boken (Schmidt, 2014, s. 355).

I länder som USA, där det finns tydligt delade meningar inom de politiska fälten och valet av läroböcker i skolorna ofta präglar vilken stat de ligger i, leder detta till en mångfaldig och skild utbildning landet runt (Schmidt, 2014, s. 355). Och även om den diskussion som präglar landet sker i stor utsträckning, kan man se att representationen av HBTQ+ samt kvinnor är svag eller icke-existerande i många stater (Schmidt, 2014, s. 358-359). När HBTQ+ väl nämns eller diskuteras så görs det

under benämningen offer, där AIDS ofta används som kontext (Schmidt, 2014, s. 365). Schmidt (2014) skriver att det heteronormativa styr historieämnet, och fast att det sker ett uppsving av acceptans för flera perspektiv inom den vetenskapliga världen så är det en långsam process som inte än generellt visar sig i de läroböcker som har valts ut som användbara (s. 364-365, 366-367).

I Kanada finns det en större och mer jämlik acceptans för denna diskussion, då rättigheter för HBTQ+ har kommit mycket längre än det har gjorts i grannlandet (Schmidt, 2014, s. 365). Giftermål mellan queerpersoner är rättfärdigat och stärkt genom lagar. Dock så speglas inte detta i läroböckerna (Schmidt, 2014, s. 364-365). Schmidt (2014) tydliggör i sin text hur ämnet HBTQ+ anses vara ett område för regeringen, då de rättigheter som nu finns existerar genom lagar och maktordning (s. 364-365). Med detta menar Schmidt (2014) att de kanadensiska läroböckerna inte nämner just HBTQ+ som ett eget ämne, utan det grupperas ihop med andra politiska beslut som har tagits i Kanada (s. 365). Likaså präglar inte den presenterade historien politiska rörelser på samma sätt som det kan göras i USA. Utan då dessa rörelser har i stor mån fått igenom sina krav, enligt historieskrivningen, så anses dessa ämnen då istället tillhöra beslut och lagställningar som regeringen har tagit (Schmidt, 2014, s. 364-367). Detta visar att inte samma fokus ligger på belysningen av individens aspekter då den utlärdade historien snarare handlar om att tydliggöra en gemensamhet där det väljs att inte fokusera på det som skiljer (Schmidt, 2014, s. 365-366).

Minoritetens kamper och motgångar är något som tar plats i undervisningen, men då HBTQ+ inte mötte samma motstånd i Kanada som det idag möter i delar av USA och många delar av världen, lyfts detta inte fram (Schmidt, 2014, s. 366-367). I både Kanada och USA formas historien om minoritetens kamp för rättigheter snarare runt etnicitet och hudfärg. Och på grund av bristande tidsramar inom historieundervisningen samt etnicitetens tydliga relevans i de samhällen som idag präglar Nordamerika, läggs det inte samma tid till att belysa HBTQ+ på liknande sätt (Schmidt, 2014, s. 364-366). Likaså är HBTQ+ ett relativt nytt ämne och den politiska diskussionen i USA är fortfarande delad, något som gör dess inklusion politiskt laddad och därav inte önskvärd i en miljö som ska hållas objektiv, enligt

Schmidt (2014, s 364-366). Detta är dock något Schmidt (2014) spekulerar kan ändras i framtiden (s. 366-367).

Israel

Rogel, Senouf-Pilpoul, Kiperman och Marshalls (2023) studie undersöker om och hur historieböcker, för åldrarna 15-18 i israelisk skola, inkluderar HBT+ perspektiv (s. 486). Rogel et al. (2023) konstaterar att skolmiljöer ofta är fientliga mot HBT+ elever samt att inklusiva läroböcker kan fungera som ett stöd för HBT+ elever (s. 486). Vidare lyfter de hur HBT+ elever som blir stöttade i skolan upplever en säkrare skolmiljö och har mindre frånvaro i skolan. Studien har utförts genom en undersökning av historieläroböcker där förekomsten av text om sexuell läggning, könsidentitet och uttryck har granskats gällande huruvida den präglas av en hetero- och cisnorm, inkluderar hetero- och cis samt HBT+ identiteter eller endast berör HBT+ identiteter (Rogel et al., 2023, s. 486). För att undersöka på vilket sätt HBT+ perspektiv representeras i böckerna utgår studien från en kategorisering av hur mycket plats HBT+ ämnen får i böckerna och en kategorisering av typer av ämnen där HBT+ perspektiv inkluderas eller exkluderas. HBT+ ämnen undersöktes i relation till fyra kategorier av ämnen: (1) relationer och familj; (2) kultur, gemenskap och socialt liv; (3) policy, samhällskunskap, rättigheter och styrning; och (4) diskriminering och förföljelse av minoriteter (Rogel et al., 2023, s. 494). Resultaten visar att sexuell läggning, könsidentitet och uttryck huvudsakligen representeras av hetero- och cispersoner, endast 22% av de böcker som undersöktes innehöll HBT+ representation (Rogel et al., 2023, s. 496-497). Vidare visar studien att HBT+ representation oftast förekom i samband med ämnen om diskriminering och förföljelse av minoriteter (Rogel et al., 2023, s. 498). Fortsättningsvis visar studien att benämningarna heterosexuell och cisperson saknas i böckerna, hetero- och cispersoner framställs som normen och HBT+ personer som avvikande (Rogel et al., 2023, s. 497). Rogel et al. (2023) konstaterar problematiken med bristande HBT+ representation i läromedel och menar att det är möjligt att inkludera HBT+ perspektiv i historieböcker på ett sätt som gynnar elever (s. 502).

Metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieundervisning

I denna del presenteras forskning kring hur HBTQ+ perspektiv hanteras och inkluderas i lärarutbildningar i USA samt hur lärares hantering av perspektivet påverkar elever. Sedan presenteras ytterligare metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieundervisning.

HBTQ+ perspektiv i lärarutbildning och effekter för elever

Macgillivray och Jennings (2008), i studien om lärarutbildningar i USA, konstaterar att tidigare forskning visar på att det finns en problematik med ett bristande perspektiv eller negativ syn på homosexuella, bisexuella och transsexuella (HBT) ämnen i undervisning i grund- och gymnasieskolor (s. 171). De menar att denna problematik delvis grundar sig i att ämnet ofta exkluderas från lärarutbildningar. Vidare menar de att homofobi i samhället kan skapa rädsla eller osäkerhet hos lärare i grund- och gymnasieskolan som leder till att HBT ämnen inte inkluderas i undervisningen. De konstaterar att lärarstudenter kan börja utbildningen utan att ha mött eller diskuterat HBT ämnen tidigare, vilket är anledningen till att de understryker vikten av att utbilda lärare till att kunna behandla ämnet i undervisning (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 171).

Macgillivray och Jennings (2008) undersöker hur HBT ämnen behandlas i kurslitteratur för lärarstudenter, med fokus på om ämnet överhuvudtaget förekommer, i samband med vilka andra ämnen det förekommer och vilka HBT teman som är inkluderade (s. 171). I det urval av kurslitteratur som de undersökte förekom HBT ämnen i viss mån i texterna, HBT representation i form av bilder förekom endast i två av åtta böcker (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 178). Alla böcker som undersöktes innehöll under 1% HBT relaterat innehåll i form av text, i de två böcker med HBT representation i form av bild utgjorde bilderna under 0,5% av böckernas innehåll (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 179). Till undersökningen gjordes ett urval av åtta HBT teman, varpå en jämförelse

gjordes över hur de olika böckerna behandlar respektive teman. De olika teman som undersöktes är följande: (1) diskriminering och trakasserier av HBT personer; (2) HBT identiteter och upplevelser; (3) HBT föräldrar/vårdnadshavare och familjer, (4) HBT historia; (5) strategier, resurser och läroplan för att utöka säkerhet och stöd; (6) rättslig problematik och professionella skyldigheter; (7) personliga värderingar och opposition; samt (8) konceptuella termer och ramar. Undersökningen visar att samtliga böcker innehöll information om diskriminering och trakasserier av HBT personer (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 179). Genom analysen framgår det att majoriteten av böckerna porträtterar HBT personer som offer, fem av böckerna utmålar HBT identiteter som riskfyllda. Detta görs konkret genom att bland annat beskriva unga HBT personer som utstötta eller rädda, lyfta utsatta unga HBT personer och genom att skriva om HBT identiteter i samband med bland annat våld, psykisk ohälsa, HIV och narkotikamissbruk. Undersökningen fann ett undantag bland böckerna där en av dem synliggjorde förekomsten av HBT fientlighet i skolor utan att framställa HBT personer som endast offer (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 179-180). Vidare visade analysen att fem av böckerna nämnde eller innehöll information om HBT föräldrar eller familjer och att endast hälften av böckerna behandlade HBT historia. Sex böcker innehöll diskussion om strategier, resurser och läroplan för att utöka säkerhet och stöd. Detta fokus hanteras på olika sätt i böckerna, bland annat medges behovet av att förhindra trakasserier av HBT elever men utan förslag på konkreta strategier i en bok och i en annan finns konkreta förslag eller uppmaningar om att använda sig av digitala resurser. Sex böcker innehöll diskussion om rättslig problematik och professionella skyldigheter genom att bland annat belysa lagar som förbjuder diskriminering mot HBT personer. Sex böcker uppmärksammar förekomsten av åsikter, politiska- och kulturella värderingar och ståndpunkter som motsätter sig en jämlik skolgång för HBT elever (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 180). Slutligen, visar undersökningen en avsaknad av förklaringar till termer med koppling till HBT ämnen (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 180-181).

Macgillivray och Jennings (2008) diskuterar de följder som kan uppstå i förhållande till hur HBT ämnen porträtteras i kurslitteraturen (s. 181). De menar att litteratur som

endast framställer HBT personer som offer eller endast nämner de i samband med exempelvis HIV eller psykisk ohälsa kan ha negativa konsekvenser såsom upprätthållande av negativa stereotyper och skapa stigmatisering eller frånta personerna sitt självbestämmande. Däremot, konstaterar de samtidigt att det är viktigt att belysa den diskriminering och trakasserier som många HBT elever utsätts för, de hävdar därmed att det krävs en balans mellan representation av HBT personer som inte endast är negativ och ett fokus på den problematik såsom diskriminering (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 181-182). Vikten av inkludering lyfts även i en studie av Snapp, Burdge, Licon, Moody och Russells (2015), som undersöker elevers perspektiv på HBTQ+ inkludering i undervisning, där det framgår att elever upplever en tryggare skolmiljö som resultat av undervisning med tydlig inkludering av HBTQ+ perspektiv och ämnen (s. 251).

Avsaknaden av förklaringar på begrepp som könsidentitet och sexuell läggning anser Macgillivray och Jennings (2008) vara problematisk eftersom det kan signalera insignifikans eller motverka normkritik (s. 183). Ytterligare problematik finner de i avsaknaden av diskussion kring intersektionalitet och därmed HBT personers flera identiteter (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 183). I en studie av Martell och Stevens (2023), som undersöker hur man använder ett intersektionellt perspektiv samt ett fokus på individer för att undervisa historia, lyfter de fördelarna med att tydligt inkorporera intersektionell teori i historieundervisning (s. 349-350). Den visar att genom att utgå från ett intersektionellt perspektiv i undervisning om HBTQ+ ämnen kan man visa upp HBTQ+ personers flera identiteter, såsom exempelvis kön, etnicitet och sexualitet, att belysa hur dessa olika identiteter har överlappat skapar en mer nyanserad bild av de människor man belyser i historien (Martell & Stevens, 2023, s. 349-350).

Metoder för att inkludera HBTQ+ perspektiv

Macgillivray och Jennings (2008) understryker vikten av att inkludera ett brett HBT perspektiv i undervisning (s. 181-184). De fastslår att HBT perspektiv ska inkluderas i olika teman i undervisning och inte endast fungera som ett fristående tillägg, samtidigt menar de att det kan fungera att i vissa fall behandla HBT ämnen exklusivt. De menar

att när HBT ämnen behandlas avskilt kan det leda till att ämnet blir synligt för elever men att om det endast behandlas avskilt kan det leda till en inskränkt bild av HBT personer (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 183-184). Vidare menar de att det är viktigt att uppmärksamma HBT personers flera identiteter, såsom exempelvis religion, kön, sexualitet och funktionalitet, eftersom man annars riskerar att upprätthålla stereotypa bilder av HBT personer (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 183). Martell och Stevens (2023) anser att lärare bör använda sig av intersektionell teori i historieundervisning och synliggör vikten av att inte framställa HBTQ+ personer som stereotypa och enformiga (s. 349). De uppmanar även till att lägga ett större fokus på folket och inte endast kända eller ledande historiska aktörer eftersom man annars riskerar att underminera människors inverkan på sin samtid (Martell & Stevens, 2023, s. 344). Martell och Stevens (2023) menar även att fokus på endast stora ledare i historien underminerar elevers känsla över inverkan på sin egen samtid och framtid, särskilt i fråga om politiska och sociala rörelser för rättvisor, såsom HBTQ+ rörelser (s. 347). Snapp et al. (2015) hävdar att det är gynnsamt för HBTQ+ elever att se sig själva representerade i historia men även att andra elever bildar större förståelse för HBTQ+ personer i historien och i sin egen samtid (s. 257). Vidare konstaterar Martell och Stevens (2023) att det finns en problematik med att olika perspektiv delas upp i olika teman (s. 349-350). Exempelvis kan historieundervisning om HBTQ+ perspektiv handla om endast rörelser för HBTQ+ rättigheter medan undervisning om perspektivet etnicitet kan handla om endast medborgarrättsrörelsen, vilket kan innebära att frågor om exempelvis etnicitet eller genus inte behandlas i historien om HBTQ+ rörelser. Sådan undervisning kan därmed leda till att man grupperar människor i historien efter endast en del av deras identitet, vilket kan innebära att man framställer en onyanserad bild av historien (Martell & Stevens, 2023, s. 349-350).

Macgillivray och Jennings (2008) och Snapp et al. (2015) synliggör fördelar med att inkludera positiva skildringar av HBTQ+ personer och ämnen. Att inkludera historia om HBT personers framgångar samt framställa dem som mer är endast deras sexualitet eller könsidentitet kan resultera i mindre misrepresentation och generalisering av HBT personer och ämnen (Macgillivray & Jennings, 2008, s. 181-182). Positiv och neutral

information om HBTQ+ ämnen i undervisning kan bidra till att skapa en tryggare skolmiljö för elever samt att motverka fördomar (Snapp et al., 2015, s. 251). En viktig metod för inkludering av HBT+ perspektiv är normkritik då lärare har möjligheten att vara normkritiska eller att upprätthålla rådande normer (Rogel et al., 2023, s. 504-505). För att motverka hetero- och cisnormer i historieundervisning behöver ämnen om sexuell läggning, könsidentitet och uttryck inkludera även hetero- och cispersoner för att inte framställa HBT+ personer som avvikande. Därmed blir begreppen heterosexualitet och cispersoner viktiga i diskussioner om HBT+ perspektiv eftersom de visar att sexuell läggning och könsidentitet inte är något avvikande eller något som bara berör HBT+ personer (Rogel et al. 2023, s. 497).

Slutsatser och diskussion

Denna kunskapsöversikt har haft i syfte att svara på frågan “Vad säger forskningen om hur HBTQ+ ämnen representeras i läromedel för ämnet historia samt vilka metoder lärare kan använda för att inkludera HBTQ+ perspektiv i historieundervisning?”. Frågeställningen har delats upp i två fokusområden som är: “HBTQ+ representation i läromedel” och “Metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieundervisning”. Källorna som behandlar det första fokusområdet innehåller forskning kring hur man behandlar HBTQ+ perspektiv i historia i relation till våra samtida ramar för ämnet, ett ökat fokus på individualism och representation i samhället och i skolan, relationer mellan styrdokument och läroböcker samt forskning kring om och hur HBTQ+ perspektiv representeras i läroböcker. Källorna som behandlar det andra fokusområdet innehåller forskning kring hur HBTQ+ perspektiv behandlas i lärarutbildningar, hur elever påverkas av olika sorters HBTQ+ inkludering samt vilka konkreta metoder lärare kan använda för att inkludera HBTQ+ perspektiv i historieundervisning.

Forskningen som har sammanställts visar att det kan vara svårt att behandla historiska HBTQ+ perspektiv eftersom samtida begrepp saknas i dåtiden. Den visar att det kan vara svårt att applicera samtida ramar och begrepp på historien, samtidigt som dessa ramar och begrepp fungerar för att konkretisera och förklara historiska ämnen. Därmed krävs en förståelse för hur man använder nutida ramar och begrepp för att tolka historia hos både lärare och elever. Således presenteras den historiska kontext som den undersökta forskningen finner sin inom och tydliggör samtidigt den problematik som existerar inom detta forskningsfält. Vidare visar forskningen att fokus i både den akademiska sfären för historia samt i svensk skola skiftat från fokus på endast de stora narrativen till även ett ökat fokus på individer i historien. Likaså har det också tillkommit ökade krav på representation och inkludering i historieämnet. Forskningen kring relationen mellan styrdokument och läroböcker visar att de konkreta exempel på perspektiv som Skolverket (2011; 2022) nämner inte behandlas jämlikt i läroböcker för historieämnet. Den visar att perspektivet sexualitet behandlas minst och att fokus på HBTQ+ perspektiv är väldigt litet. Läroböckerna visar inte heller hur de olika

perspektiven interagerar med varandra vilket innebär att det finns en problematik med att endast behandla perspektiven separat. Böckerna brister i inkludering av HBTQ+ perspektiv och den representationen som finns upprätthåller ofta negativa stereotyper, böckerna präglas i många fall av tydliga hetero- och cisnormer.

Forskningen kring HBTQ+ perspektiv i lärarutbildningen och effekter för elever visar att kurslitteratur för lärarstudenter kan vara bristfällig i HBTQ+ representation vilket kan leda till bristfällig HBTQ+ representation i historieundervisning för elever. Fortsättningsvis visar forskningen kring inkludering av HBTQ+ perspektiv i läroböcker att inklusiva läroböcker kan vara ett viktigt stöd för elever och bidra till en säkrare skolmiljö. Forskningen kring metoder för att inkludera HBTQ+ perspektiv i historieundervisning visar att det är möjligt att inkludera HBTQ+ perspektiv som inte förstärker negativa stereotyper eller hetero- och cisnormer. Bland annat genom att inkludera begrepp som heterosexualitet och belysa att sexualitet och könsidentitet inte är något som endast påverkar HBTQ+ personer, genom att balansera positiva och negativa aspekter i HBTQ+ ämnen och att genom ett intersektionellt perspektiv representera HBTQ+ personer och ämnen som nyanserade.

Sammanfattningsvis, visar forskningen att läroböcker för historieämnet har brister i mängden och kvalitén av HBTQ+ representation. Detta är problematiskt i en svensk kontext för högstadiet och gymnasieskolan och för oss som framtida historielärare eftersom styrdokumentet för historieämnet efterfrågar att historieundervisningen bör innehålla flera olika perspektiv och som exempel på dessa specificerar sexualitet och kön. Forskningen visar även att HBTQ+ representation i undervisning är fördelaktiga för trygghet och trivsel och att det finns konkreta metoder som historielärare kan använda för att inkludera perspektivet.

Vidare forskning

Den forskning vi har funnit och använt har varit otillräcklig för att endast undersöka det svenska kontextet. Likaså har forskningen mestadels fokuserat på representation och

inte metod, något som speglas i arbetet. Av den orsaken finns det utrymme för ytterligare forskning av HBTQ+ representation i historieläroböcker och av metoder för inkludering av HBTQ+ perspektiv i historieundervisning. Till våra framtida examensarbeten kan alltså egna studier av HBTQ+ representation i svenska historieläroböcker och av metoder för HBTQ+ inkludering i svenska klassrum, agera kompensatoriskt för att undersöka det svenska kontextet mer utförligt. En sådan undersökning av svenska läromedel och klassrum har en mer konkret koppling till vårt framtida yrke. Genomförandet av en sådan studie hade kunnat bygga på analyser av historieläroböcker likt dem som använts i denna uppsats. Vidare hade en undersökning av metoder kunnat bygga på en intervjustudie av elever och historielärare kring deras uppfattning om HBTQ+ inkludering i historieämnet.

Mängden forskning som kunde granskas utifrån den valda frågeställningen har varit bristande, vilket har format arbetet utifrån vilka infallsvinklar dessa artiklar har fokuserat på. Ett annat sätt att utöka det relevanta forskningsfältet kan vara att formulera om frågeställningen till att hantera all gömd historia, alltså att undersöka den historia som inte ingår i den generella historieskrivningen. Med utgångspunkt i den forskning som belyser vikten av ett intersektionellt perspektiv i historia läggs fokuset inte bara på HBTQ+-historia, utan även på kvinnohistoria, minoritetshistoria och alla de perspektiv som inte vanligtvis lyfts eller som bara får en liten separat del utan någon kontext eller relevans. För i grunden är det samma urval, censur eller avsaknad av kontext som formar dessa problemområden som leder detta arbete. På så sätt blir denna ändring snarare en utökning av relevant forskning istället för ett skifte i fokus.

Referenser

BRIS (2022). HBTQ+. Hämtad 2023-12-10 från

<https://www.bris.se/for-barn-och-unga/livechatt/arkiverade-livechattar/livechatt/a4a9686d-3590-40e3-896a-e65fab5c8643>

Macgillivray, I. K., & Jennings, T. (2008). A Content Analysis Exploring Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Topics in Foundations of Education Textbooks. *Journal of Teacher Education*, 59(2), 170-188.
<https://doi.org/10.1177/0022487107313160>

Martell, C. C., & Stevens, K. M. (2023). Teaching Movements in History: Understanding Collective Action, Intersectionality, and Justice in the Past. *History Teacher*, 56(3), 343-366.

Nyström, D. (2022). The Social Studies Subjects and Intersectionality: Multi-Categorical Approaches in Upper Secondary Education. *Nordidactica*, 12(2022:3), 101-121.

Rogel, A., Senouf-Pilpoul, O., Kiperman, R., & Marshall, S. E. (2023). History of Exclusion: Queer Representation in Israeli High School Textbooks. *Comparative Education Review*, 67(3), 486–508. <https://doi.org/10.1086/725497>

Rydström, J. (2007). The Queering of History : The Development of Queer-history in Scandinavia. *Scania*, 73(3), 86-112.

Schmidt, S. J. (2014). Civil Rights Continued: How History Positions Young People to Contemplate Sexuality (In)Justice. *Equity and Excellence in Education*, 47(3), 353–369. <https://doi.org/10.1080/10665684.2014.933068>

Skolverket. (2022). Läroplan (Lgr22) för grundskolan samt för förskoleklassen och

fritidshemmet.

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr22-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet?url=907561864%2Fcompulsorycw%2Fjsp%2Fsubject.htm%3FsubjectCode%3DGRGRHIS01%26tos%3Dgr&sv.url=12.5dfce44715d35a5cdfa219f#anchor3>

Skolverket. (2013). Sex- och samlevnadsundervisning i gymnasieskolan.

<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65a5c5/1553964946054/pdf3012.pdf>

Skolverket. (2011). Ämne - Historia: Reviderad 2022.

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/laroplan-gy11-for-gymnasieskolan>

Snapp, S. D., Burdge, H., Licona, A. C., Moody, R. L., & Russell, S. T. (2015).

Students' Perspectives on LGBTQ-inclusive Curriculum. *Equity and Excellence in Education*, 48(2), 249–265. <https://doi.org/10.1080/10665684.2015.1025614>

Telhaug, A. O., Mediås, O. A., & Aasen, P. (2006). The Nordic Model in

Education: Education as Part of the Political System in the Last 50 Years. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 50(3), 245–283. <https://doi.org/10.1080/00313830600743274>

Bilagor

Bilaga 1. Tabell 1

Historieundervisning	HBTQ+ representation	Läromedel
history	lgbtq+ representation	textbook
history teaching	lgbtq representation	teaching material
history education	queer representation	educational material
history pedagogy	lgbtq depiction	classroom
history didactics	queer depiction	curriculum
history instruction	gay studies	syllabus
	gender studies	
	lgbt* history	
	gay history	
	sexual minority*	
	intersectional*	
	norm criticism	
	norm critical pedagogy	
	homosexual	
	queer	
	lgbtq+	
	gay	

Bilaga 2. Tabell 2

Datum	Databas	Sökord	Begränsningar	Antal träffar	Valda artiklar (utifrån relevans för frågeställning)
231109	ERIC via EBSCO	“history” OR “history education” OR “history teaching” AND “lgbtq representation” OR “queer representation” AND “textbook*”	2000-2023 peer-review elektroniskt och tryckt material via biblioteket	9	1
231109	Libsearch from EBSCO	“homosexual” OR “queer” OR “lgbtq+” OR “gay” AND “textbook” AND “history”	2000-2023 peer-review elektroniskt och tryckt material via biblioteket	10	1
231118	Libsearch from EBSCO	"history teaching" OR "history education" AND “textbook*” OR “educational material*” OR “teaching material*” AND "lgbtq representation" OR "lgbtq+ representation" OR "lgbtq depiction" OR "queer representation"	Electronic and printed materials via the library, Scholarly and peer review	53	1

		OR "queer depiction" OR "lgbt history" OR "lgbtq history" OR "lgbtq+ history" OR "lgbt representation" OR "sexual minority*" OR "intersectionality" OR "intersectional" OR "gender studies" OR "gay studies" OR "norm critical pedagogy" OR "norm criticism"			
231122	Libsearch from EBSCO	"history teaching" OR "history education" OR "history didactics" OR "history pedagogy" OR "history instruction" AND "textbook*" OR "educational material*" OR "teaching material*" AND "lgbtq representation" OR "lgbtq+ representation" OR "lgbtq depiction" OR "queer	Electronic and printed materials via the library, Scholarly and peer review	2	1

		representation" OR "queer depiction" OR "lgbt history" OR "lgbtq history" OR "lgbtq+ history" OR "lgbt representation" OR "sexual minority*" OR "intersectionali ty" OR "gay studies" OR "norm critical pedagogy"			
231122	SwePub	"gay history"	Peer review	23	1
231122	Education Research Complete, ERC	"history teaching" OR "history education" OR "history didactics" OR "history pedagogy" OR "history instruction" AND "textbook*" OR "educational material*" OR "teaching material*" OR "curriculum" OR "syllabus" AND "intersectionali ty"	Peer reviewed	3	1